

Vida i mort del festival Mahalta

TXEMA MARTÍNEZ I PERE PENA

DIRECTORS DE MAHALTA FESTIVAL INTERNACIONAL DE POESIA DE LLEIDA
(2005-2011)

ELS DIRECTORS del certamen internacional de poesia de Lleida responen a la regidoria de Cultura:

Ens assabentem, a través del diari *SEGRE*, que la Paeria recuperarà, el 2015, el Mahalta Festival Internacional de Poesia de Lleida, certamen que vam codirigir des del 2005 fins al 2011 i que des d'aleshores va deixar de celebrar-se. Així consta, en efecte, al web municipal, en el projecte de pressupostos de l'any vinent, en l'apartat de cultura: "recuperació Mahalta". La regidora de Cultura, però, matisa a l'esmentada notícia que tindrà un altre nom, un altre format i uns altres coordinadors, de manera que entenem que no és que el festival es "recuperi", sinó que de fet se'n certifica la defunció.

Aplaudim la nova iniciativa, perquè tot el que es faci a favor de la cultura, de la poesia, anirà en benefici de la societat que l'acull i la promou i expressem tot el nostre suport i coratge als futurs directors.

Voldríem, no obstant això, fer uns aclariments als tres arguments que des de la regidoria de Cultura es donen per justificar la mort del Mahalta. En primer lloc, ens sobta que es digui que el festival no va "connectar" amb el públic. En les sis edicions que van celebrar-se, primer sota el paraigua exclusiu de la Paeria i a partir del quart any amb el suport de l'IEI, la Institució de les Lletres Catalanes i l'Aula de Poesia de la Universitat de Lleida, vam omplir els escenaris on van tenir lloc els diversos actes, des del Teatre de l'Escorxador fins a l'Auditori i la Seu Vella. De fet, les dues darreres edicions, amb la Seu acollint la lectura final del festival, amb tots els poetes, lleidatans, catalans, estatals i internacionals, van ser les més multitudinàries, amb centenars de persones omplint de gom a gom la Canonja i la Casa de la Volta. Ja sabem que la poesia és un art minoritari, i que no podem aspirar a omplir el Camp d'Esports amb ella, pe-

rò malgrat tot la gent de Lleida va respondre sempre amb una militància exemplar i des d'aquí volem agrair-los-ho. Actes com l'homenatge a Màrius Torres en una plaça Paeria plena a vessar el 26 d'octubre del 2006, presentat pel malaguanyat Joan Barril i Joan Ollé i amb un emocionat Víctor Torres veient recitar els poemes del seu germà per exemple en àrab en boca d'Adonis, un clàssic viu, en són una memorable mostra. Quan el Mahalta arribava al seu millor moment, amb una marca consolidada, la Paeria va deixar-lo caure. I ens hem quedat amb la mateixa sensació que plana en els diferents àmbits de la cultura lleidatana: que hem perdut la possibilitat d'enlairament que teníem a les mans al tombant de segle i hem retornat als tics provincians del passat, que creïem enterrats.

En segon lloc, celebrem que el nou festival posi l'accent a portar la poesia a les escoles. El principal objectiu del Mahalta, quan Lleida era considerada arreu la "capital de la poesia catalana", va ser en efecte dur-la a tots els estrats de la societat, a tots els racons (fins i tot es va fer una rua pel carrer Major), i així cada any les escoles

anaven a l'antic convent de Santa Teresa per assistir a obres poètiques infantils. I els poetes acudien als instituts, obrint el ventall i deixant també que els prosistes que tenen alguna relació amb la poesia hi fessin lectures comentades; com és el cas d'Almudena Grandes, Bernardo Atxaga o Felipe Benítez Reyes. No volem avorrir ningú amb el llistat de noms que van passar per Lleida. Diguem tan sols que eren alguns dels millors escriptors de Catalunya, Espanya i el món. En sis anys, gairebé un centenar d'autors.

I, finalment, ens congratulem que el nou projecte vulgui incidir en els poetes de Lleida, que segons la regidoria de Cultura no van tenir presència al Mahalta, la qual cosa torna a sobtar-nos, perquè per allà van passar-hi Pere Rovira, Jaume Pont, Jordi Pàmias, Carles Hac Mor, Xavier Macià, Joan Margarit, Carles Maria Sanuy i Rosa Fabregat en peu d'igualtat –tant a l'escenari com en retribució– amb els noms de reconeixement mundial, com alguns candidats al premi Nobel com Philip Levine, l'esmentat Adonis o Adam Zagajewski. També van ser-hi els poetes joves de Lleida, com Àngels Marzo, Víc-

tor Verdú, Meritxell Nus, Amat Baró, Teresa Colom, Gabriel Pena, l'aranesa Clara Vilches o adoptats a la ciutat com Enric Boluda o Laia Noguera. Edició rere edició, el festival va donar lloc i feina a altres creadors i productors de Lleida, com músics, directors i companyies de teatre, actors, rapsodes i traductors. Si el festival hagués perviscut, hauríem pogut allargar aquesta llista encara més. Els poetes de Lleida van ser tractats per primera vegada –i esperem que no sigui l'última– al seu propi territori com els referents que són de la literatura catalana.

Aclarides, doncs, les imprecisions abocades des de la regidoria de Cultura de la Paeria, que tant si provenen del desconeixement com de la tergiversació són igualment sinònim de negligència, reiterem la nostra alegria perquè la ciutat de Lleida torni a gaudir de la poesia, una de les més altes expressions de la cultura d'un país. En els temps foscos que ens han tocat viure, podem veure que la poesia, que sempre ha estat, és i serà a les mans de la gent, i dels poetes, encara pot ser una arma, carregada de futur.